

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.: 1 juli 2020 Agendapunt: 11
Betreft: Besluitvormend Programma: 3. Gezuiverd water
Portefeuillehouder: Luitjens
Route: DB-AB

Onderwerp

Jaarverslag 2019

Bijlagen

1. Jaarverslag 2019
2. Accountantsverslag 2019

het algemeen bestuur besluit:

1. Het Jaarverslag 2019 vast te stellen.
 2. Het positieve resultaat 2019 van € 2.714.721 toe te voegen aan de reserves, waarvan aan de algemene reserves € 2.701.219 en aan de bestemmingsreserve De Slokkert € 13.502.
-

Inleiding

Bijgaand treft u het Jaarverslag 2019 van het Waterschap Noorderzijvest aan.

Het concept Jaarverslag 2019 heeft gedurende veertien dagen ter inzage gelegen (van 12 mei tot en met 26 mei 2020).

Het Jaarverslag 2019 bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Samenvatting;
2. Algemene thema-/programmaverantwoording;
3. Kerncijfers en verplichte paragrafen;
4. Jaarrekening;
5. Vaststelling jaarverslag 2019 en controleverklaring accountant.

De samenvatting van het jaarverslag 2019 wordt gevolgd door een algemene thema en programma verantwoording. Daarna volgen de kerncijfers en verplichte paragrafen conform de Waterschapswet. De jaarrekening 2019 wordt gepresenteerd en tenslotte eindigt het Jaarverslag met de vaststelling van het Jaarverslag en controle verklaring van de onafhankelijk accountant.

Astrium Accountants B.V. heeft de controle over het boekjaar 2019 afgerond. Het Accountantsverslag 2019 is als bijlage toegevoegd.

Beoogd effect

Met het aanbieden van de Jaarverslag 2019 wordt verantwoording afgelegd over de bereikte doelen en resultaten, de uitgevoerde acties en de daarvoor ingezette middelen.

Argumenten

1.1 Vaststelling Jaarverslag 2019 geschiedt door algemeen bestuur.

Het Jaarverslag 2019 dient door het algemeen bestuur te worden vastgesteld.

1.2 Met het Jaarverslag wordt verslag gedaan over het gevoerde beleid in 2019.

In het Jaarplan 2019 zijn op programmaniveau de doelen beschreven en is aangegeven welke projecten en werkzaamheden in 2019 uitgevoerd gaan worden. In het jaarverslag wordt verslag gedaan over de realisatie van deze opgaven.

Bij de programma's zijn op thema niveau en per programma de voorgenomen maatregelen en doelen 2019 opgenomen en daaronder is de realisatie in 2019 aangegeven.

1.3 Verantwoording door vergelijking van de Begroting en met de Gewijzigde Begroting.

Investeringsen

Ten opzichte van het Jaarplan 2019 constateren we dat de bruto bestedingen op investeringsprojecten voor 66% zijn gerealiseerd. De bestedingen zijn dus substantieel achtergebleven ten opzichte van de primaire begroting. Deze schuiven door naar 2020. De toegekende kredieten op de (veelal meerjarige) projecten worden voor als nog toereikend geacht. De mogelijke gevolgen voor de kapitaallasten en de investeringen die geraamd zijn in het Jaarplan 2020 worden opgenomen in de eerste kwartaalrapportage van 2020 en in de kaderbrief 2021-2024. Ter verduidelijking is er aan deze oplegnotitie een overzicht toegevoegd, waarin een toelichting wordt gegeven op het doorschuiven van diverse (delen van) investeringen per thema naar volgend jaar (2020) ten opzichte van wat er in de derde kwartaalrapportage was opgenomen.

Exploitatie

Begroting

Ten opzichte van het Jaarplan 2019 is over het boekjaar een positief resultaat van € 2,7 miljoen gerealiseerd.

Dit positieve resultaat is in belangrijke mate het gevolg van:

- lagere kapitaallasten (€ 1,7 miljoen) vanwege het feit dat enkele omvangrijke (deel)projecten op het gebied van de waterkeringen per ultimo 2018 niet gereed waren en derhalve niet tot afschrijving kwamen in 2019. Deze kapitaallasten schuiven een jaar door.
- ontvangen eindafrekeningen van onze energieleverancier als gevolg van definitieve overeenstemming met de Belastingdienst over de wijze waarop de te betalen regulerende energiebelasting mag worden berekend (€ 0,6 miljoen).
- een dividenduitkering van de Nederlandse Waterschapsbank (€ 0,4 miljoen).

Gewijzigde begroting

In de derde kwartaalrapportage is een positief resultaat geprognoseerd van € 0,8 miljoen. Naar aanleiding van de derde kwartaalrapportage is door uw bestuur de begroting 2019 bijgesteld met dit resultaat. Het resultaat over boekjaar 2019 valt € 1,9 miljoen hoger uit ten opzichte van de gewijzigde begroting.

De verklaring voor de toename van het resultaat ten op zicht van de gewijzigde begroting is op hoofdlijnen:

a. Kapitaallasten	+ € 0,5 miljoen;
b. Lagere personeelslasten	+ € 0,3 miljoen;
c. Lagere kosten goederen en diensten	+ € 0,5 miljoen;
d. Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen	- € 0,3 miljoen;
e. Hogere baten personeel	+ € 0,1 miljoen;
f. Hogere opbrengsten Waterschapsbelasting	+ € 0,8 miljoen;

Voornoemde effecten waren niet voorzien in derde kwartaalrapportage c.q. de gewijzigde begroting 2019 doordat:

Ad a. dit voordeel ontstaat door de herstructurering van een aantal leningen en de daling van de rente, waardoor de rentelasten gunstiger uitvallen. Daarnaast is de doorberekening van bestede uren en rente op investeringsprojecten hoger uitgevallen. Deze was voor de grote projecten op de regionale keringen in de derde kwartaalrapportage te laag geraamd.

Ad b. de lagere personeelslasten ontstaan doordat er minder inhuur derden heeft plaatsgevonden ter vervanging van langdurig zieken. Dit ligt in lijn met de daling van het ziekteverzuim. Daarnaast is er voor de implementatie omgevingswet minder personeel ingehuurd in het laatste kwartaal van 2019. Deze uitgaven worden in 2020 verwacht. Verder is de inhuur op vacatureruimte gunstiger uitgevallen.

Ad c. minder uitgaven in de goederen en diensten ontstaat met name door de teruggave van energiebelasting, lagere kosten chemicaliën en minder leasekosten.

Ad. d. Ontstaat door de dotatie van aan de voorziening voormalig bestuur en voorziening jubileum uitkering.

Ad. e. de hogere personeelsbaten ontstaan doordat er meer eigen mensen zijn ingezet op (declarabele) investeringsprojecten, met name op de primaire keringen.

Ad. f. De hogere opbrengsten in de Waterschapsbelasting is het gevolg van hoger vastgestelde WOZ-waarden.

Bij de vier programma's is er sprake van een onderschrijding van het saldo lasten/baten ten opzichte van de gewijzigde begroting (- € 1,3 miljoen). De verschillen zijn ontstaan in het vierde kwartaal en passen daarmee binnen het vastgestelde beleid. Met het vaststellen van het jaarverslag 2019 keurt uw bestuur de wijzigingen alsnog goed en zijn daarmee financieel rechtmatig.

1.4. De jaarrekening is door Astrium Accountants gecontroleerd.

Het waterschap is verplicht de jaarrekening te laten controleren door een externe accountant. Het algemeen bestuur is de opdrachtgever voor de uitvoering van de controle. Het concept Accountantsverslag 2019 treft u bijgaand aan. De Controleverklaring van de accountant is opgenomen in het Jaarverslag, onder hoofdstuk 5.2.

Kernpunten van de controle (uit het accountantsverslag Astrium accountants):

Verloop van de controle

De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging. In het najaar van 2019 voerden wij een interim-controle uit en in het voorjaar 2020 de controle gericht op de jaarrekening zelf.

De uitgevoerde werkzaamheden hebben geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2019. De controleverklaring hebben wij u op xx april 2019 separaat toegezonden.

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2019. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2019 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2019 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Vermogen en resultaat

Het gerealiseerd resultaat (i.e. het resultaat na mutaties in de reserves) bedraagt € 2.715.000 (voordelig) versus een begroot resultaat (na wijziging) van € 792.000 (voordelig).

Onafhankelijkheid

Astrium Accountants B.V. is onafhankelijk van Waterschap Noorderzijlvest en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn geen relaties bekend tussen Astrium en Waterschap Noorderzijlvest, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

Voorzieningen

Toereikendheid van voorzieningen, zoals opgenomen in de jaarrekening, is een belangrijk toetspunt in onze controle. Daarnaast hebben we beoordeeld of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden die de verslagingswetgeving (BBVW) daaraan stelt. Onze conclusie is dat we een adequate onderbouwing hebben gekregen voor de voorzieningen, waaruit blijkt de voorzieningen toereikend zijn.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2019 is € 825.480 (2018: € 761.720). Deze materialiteit vloeit voort uit de door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol, hetgeen voldoet aan de voorgeschreven minimumvereisten.

De totale omvang van de fouten is lager dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 825.480) en de onzekerheid is lager dan 3% van de totale lasten (€ 2.476.440).

Financiën

2.1. Toerekening van het resultaat naar taken (kostendragers).

Op basis van de op 7 mei 2014 door uw bestuur vastgestelde systematiek van kostentoe rekening is het resultaat toegerekend naar de taken watersysteembeheer en zuiveringsbeheer.

De verdeling naar de taken is als volgt: Watersysteem voordeel € 1,8 miljoen; Zuiveringsbeheer voordeel € 0,9 miljoen.

2.2. Vaststelling bestemming resultaat geschiedt door algemeen bestuur.

In afwachting van de besluitvorming is het positief resultaat ad € 2.714.721 afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen. In het Jaarverslag 2019 is een voorstel voor de bestemming van het resultaat opgenomen. Dit voorstel luidt als volgt:

Voorstel bestemming resultaat 2019

Voorstel bestemming resultaat 2019	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Totaal
Betreft:			
Rentetoevoeging bestemmingsreserve De Slokkert	13.502	-	13.502
Algemene reserve (per saldo)	1.848.397	852.822	2.701.219
Totaal	1.861.899	852.822	2.714.721

2.3. Na goedkeuring bestemming resultaat, effecten op weerstandsvermogen.

De algemene reserve wordt gezien als de bron van de weerstandscapaciteit van het waterschap. Het beschikbare weerstandsvermogen, na bestemming en goedkeuring resultaat 2019, per 1 januari 2020 bedraagt € 10,5 miljoen. De gewenste omvang van het weerstandsvermogen is bepaald op € 2,5 miljoen op basis van risico analyses.

Watersysteembeheer kent ultimo 2019 een weerstandsvermogen van € 3,6 miljoen, afgezet tegen het minimaal benodigde weerstandsvermogen van € 2,1 miljoen (ultimo 2019: overschot € 1,5 miljoen; ultimo 2018: weerstandstekort: -€ 0,5 miljoen).

Zuiveringsbeheer kent ultimo 2019 een weerstandsvermogen van € 6,9 miljoen, afgezet tegen het minimaal benodigde weerstandsvermogen van € 0,4 miljoen (ultimo 2019: overschot € 6,5 miljoen; ultimo 2018: weerstandsoverschot € 7,4 miljoen).

In het beleid is vastgesteld dat het weerstandsvermogen mag variëren tussen de 0,8 en 1,2 van het benodigde weerstandsvermogen. Afgezet tegen de minimum norm van 0,8 van het benodigde weerstandsvermogen heeft het weerstandsvermogen voor de taak watersysteembeheer een vrije ruimte van € 1,9 miljoen en de taak zuiveringsbeheer een vrije ruimte van € 6,5 miljoen, in vergelijking tot het benodigde minimale weerstandsvermogen.

Conclusie weerstandsvermogen:

Het boekjaar 2019 heeft een positief resultaat van € 2,7 miljoen.

Door het toevoegen aan de algemene reserves van € 2,7 miljoen aan de taken Watersysteembeheer en Zuiveringsbeheer is het weerstandsvermogen voor beide taken boven het benodigde niveau gebracht.

Daarnaast zal, conform jaarplan 2019, de vrije ruimte voor Zuiveringsbeheer de komende jaren worden ingezet om een jaarlijks gelijkmatige tariefstijging (van + 2,6% per jaar) voor Zuiveren te bewerkstelligen. In 2020 zal hiervoor € 2,3 miljoen worden onttrokken uit de algemene reserve van Zuiveringsbeheer.

Communicatie

Voorafgaand aan de besluitvorming in het algemeen bestuur heeft een openbare kennisgeving plaatsgevonden door publicatie op de website van de overheden. Daarnaast heeft het Jaarverslag 2019 vanaf 12 mei tot en met 26 mei 2020 op het Waterschapshuis ter inzage gelegen.

Uitvoering

Het Jaarverslag 2019 wordt na vaststelling door het algemeen bestuur ter kennisgeving aangeboden aan het college van gedeputeerde staten van de provincie Groningen, Drenthe en Friesland.

Overzicht toelichting investeringen

Thema	Raming Q3 2019	Werkelijke besteding 2019	Doorgeschoven bedrag	Toelichting doorschuiving ten opzichte van Q3
1B	23.000.000	16.188.478	6.811.522	Het doorschuiven van de investeringen binnen dit thema wordt voornamelijk veroorzaakt door externe factoren. Redenen hiervan zijn: discussies over zettingshoeveelheden, geen overeenstemming met RWS inzake verankeringsconstructie van de damwanden en verder uitstel van inzet van bagger door onvoldoende indroging.
2A	13.154.135	9.356.344	3.797.791	Doorschuiven van circa € 3,8 mln wordt voornamelijk verklaard door vertraging binnen vier projecten. Ten eerste is door de PFAS problematiek voor het project ZWK later aanbesteed waardoor aannemers later zijn begonnen (€ 1,3 mln). Ten tweede geldt voor een aantal gemalen dat de uitvoeringsplanning is gewijzigd (€ 1,3 mln). Ten derde geldt voor het project klimaatadaptatie dat later is begonnen en dat de kosten met subsidies zijn gedekt of in de exploitatie zijn verantwoord (€ 0,4 mln). Verder is binnen het project tractie € 0,4 mln minder besteed doordat tractoren pas in 2020 zijn geleverd.
2B	2.225.157	1.701.634	523.523	Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt doordat voor de aanleg van Natuurvriendelijke oevers de noodzakelijke verwerving van gronden vertraging heeft opgelopen.
2C	1.979.361	1.271.565	707.796	Doorschuiven van de investeringen binnen dit thema wordt veroorzaakt door het project bruggen (€ 0,5 mln) doordat de aanbesteding van het meerjarig contract langer duurde. Daarnaast geldt voor het project Muda te Winneweer dat € 0,2 mln is doorgeschoven door planningsproblemen bij de aannemer.
3A	1.500.000	175.350	1.324.650	Voornamelijk veroorzaakt door aanleg persleiding Godlinze – Eemshaven. Betreft een bijdrage aan North Water, dus afhankelijk van deze partij en in 2019 zijn hier geen kosten voor gedeclareerd door North Water.
3B	3.133.289	1.963.439	1.169.850	<ol style="list-style-type: none"> 1. RWZI Westerkwartier: ruim € 400K minder uitgegeven dan prognose. Belangrijke oorzaak: te optimistische en niet realistische planning. Inmiddels zijn en wijzigingen in het projectteam doorgevoerd en heeft een herijking van de planning plaatsgevonden. 2. MJA3 (energiebesparende maatregelen RWZI's): Ruim € 350K minder uitgegeven. Levering en installatie van 2x ZS4VSD blowers tbv de Shanamox (AMX) is vanwege Legionella uitgesteld 3. Groot onderhoud RWZI's ruim € 100K minder besteed, werkzaamheden zijn op praktische redenen (clustering deelprojecten) doorgeschoven naar 2020. 4. Zonneparken ruim € 100K, reden: de uitwerking van de grondovereenkomsten vraagt meer tijd dan was voorzien.
3C	535.000	11.665	523.335	Vervangen van de filterpersen. Tot op heden is men nog steeds bezig met testen en goed krijgen van de eerste filterpers. Vandaar dat de kosten zijn doorgeschoven. Daarnaast wordt het Alginaat onderzoek niet meer als investering opgevoerd, maar is uit exploitatie betaald.
4C	1.514.005	1.090.152	423.853	Doorschuiven binnen dit thema wordt voornamelijk veroorzaakt door het uitlopen van afspraken met de leverancier van de nieuwe server omgeving.
Totaal toegelicht:			15.282.320	
Overig	46.191.721	45.394.464	797.257	Betreffen diverse overige projecten
Totaal:			16.079.577	